

### **Aspecte bacteriologice în urgențele chirurgicale abdominale**

A.M. Israil<sup>1</sup>, C. Delcaru<sup>1</sup>, R.S. Palade<sup>2</sup>, C. Chifiriuc<sup>1</sup>, C. Iordache<sup>1</sup>, D. Vasile<sup>2</sup>, M. Grigoriu<sup>2</sup>,  
D. Voiculescu<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Cantacuzino Institute, Bucharest

<sup>2</sup>First Surgical Clinic of the University Hospital of Bucharest

#### **Rezumat**

Scopul prezentului studiu a fost acela de a stabili atât etiologia microbiană a urgențelor chirurgicale abdominale cât și relația dintre etiologia bacteriană și factorii de virulență sintetizați de respectivele tulpini izolate.

Materiale și metode: Au fost izolate 110 tulpini bacteriene din 100 de cazuri clinice randomizate operate în cursul anilor 2009-2010 în Clinica I Chirurgică a Spitalului Universitar București. Cazurile clinice (raport sexe: 52 M/48 F, vârste între 22-85 ani) au fost clasificate în trei grupe de risc, în raport cu severitatea lor. Tulpinile au fost caracterizate pe baza aspectelor de cultură, microscopice și biochimice. După identificare, tulpinile au fost investigate din punct de vedere al potențialului de virulență (aderența la suprafețe abiotice și producerea de factori solubili de virulență).

Rezultate: Produsele patologice au fost recoltate din diferite cazuri clinice: peritonită acută difuză, infecții ale căilor biliare, pancreatită acută severă, urmate de procese septice etc. Cele 110 tulpini bacteriene (72 aerobe, 38 anaerobe) au fost izolate doar în 70 din cele 100 de cazuri. Din cele 70 de cazuri, în 45 de cazuri, supuse tratamentului empiric pre-operator cu antibiotice cu spectru larg, au fost izolate 74 de tulpini, în timp ce din 25 de cazuri fără tratament au fost izolate 36 de tulpini.

Etiologia a fost fie monospecifică, fie multispecifică (asociațiile aerobe-anaerobe fiind prezente în special la persoanele în vârstă). Din 30 de cazuri la care culturile au fost negative, 16 erau deja supuse tratamentului empiric (parenteral) cu antibiotice în momentul colectării probelor. În general, etiologia aerobă a fost dominată de Enterobacteriaceae. Dintre speciile anaerobe, cel mai frecvent au fost izolate genurile Clostridium, Peptococcus și Bacteroides. Este de menționat că în 11 (10%) cazuri de urgențe abdominale chirurgicale s-au izolat tulpini din speciile Bifidobacterium și Veillonella, ceea ce pledează pentru posibilitatea ca în anumite condiții, bacterii din flora enterală comensală să devină patogene cu înalt grad de virulență și invazivitate. Tulpinile aerobe cât și cele anaerobe au prezentat factori de virulență: mucinaza, esculinaza, lecitinaza, enzime proteolitice, capacitate de aderență (factor slime), ceea ce explică severitatea respectivelor cazuri clinice.

În concluzie: etiologia bacteriană a urgențelor chirurgicale abdominale a prezentat un spectru foarte larg, numărul cel mai mare de tulpini fiind de origine endogenă (Enterobacteriaceae și anaerobi). Tulpinile izolate au prezentat un număr mare de factori de virulență ceea ce poate explica larga diversitate și severitate a patologiei abdominale clinice. Rezultatele pledează pentru reajustarea periodică a tratamentului preoperator empiric cu antibiotice.

Cuvinte cheie: peritonită difuză acută, pancreatită acută severă, factori de virulență, tratament preoperator empiric cu antibiotice, grupuri de risc

Corresponding author: Israil Michaela-Anca MD

Cantacuzino Institute

Splaiul Independentei 103 Bucharest

e-mail: ancaisrail@yahoo.com